

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky: Bc. Lucie Rezbáriková.....

Název práce: ANALÝZA MAKROEKONOMICKÉHO VÝVOJE SKANDINÁVSKÝCH
ZEMÍ V EXPANZNÍ A KONTRAKČNÍ FÁZI HOSPODÁŘSKÉHO CYKLU V LETECH
2000 – 2015.....

Jméno oponenta práce: Ing. Milan Bednář.....

	1	2	3	4
Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta):				
1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?	☒	☐	☐	☐
1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?	☒	☐	☐	☐
1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?	☒	☐	☐	☐
1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?	☐	☒	☒	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 1.1: Téma se zabývá makroekonomickým vývojem skandinávských zemí a klade si za cíl vytvořit také predikci jejich dalšího směřování, z tohoto pohledu je téma práce aktuální.

Popř. ostatní: Práce je náročná na znalost mnoha konceptů a jejich provázání v rámci makroekonomického systému. Podkladové materiály jsou velmi dobře dostupné, avšak zejména hodnoty pro některé méně užívané ukazatele může být obtížnější najít.

2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:

2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☐	☒	☒	☐
2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?	☐	☐	☒	☐
2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?	☐	☒	☒	☐
2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?	☒	☐	☐	☐
2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	☐	☒	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 2.1: Struktura práce je relativně logická a přehledná, avšak mám k ní některé výtky. Obsah teoretické části je příliš strukturovaný a orientace v ní je zhoršená. Rovněž úvod nemůže být kapitola číslo 1.1, tj. subsekce. Úvod má vystupovat jako samostatná sekce, stejně jako závěr.

Bod 2.5: Úroveň kompatibility je dobrá, nicméně, abstrakt neobsahuje závěry práce, což je chybou, zvláště vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci. V závěru práce chybí podrobnější zmínka o „identifikaci vlivu měnové a fiskální politiky na makroekonomický vývoj.“, tak, jak je to zmíněno v zadání práce.

Popř. ostatní:

Bod 2.2 – Autorka v praktické části využívá téměř výlučně zdroje z OECD, což je škoda, protože tato organizace nemá dostupné veškeré údaje. Eurostat má v některých případech více dat. Také by bylo přínosné použít závěry makroekonomické analýzy i z jiných zdrojů.

Bod 2.3 – Autorka ve značné části práce využívá převážně deskripce, popis trendů. Chybí mi hlubší rozbor a srovnání trendů s politickou situací a legislativními zdroji.

Bod 2.4 – Práce je adekvátně vybavena vlastními grafy a tabulkami. Mám jedinou výtku – v případě grafů nejsou přeloženy jejich legendy (názvy zemí jsou anglicky).

3. Hodnocení kvality textu práce:

3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?	☐	☒	☐	☐
3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	☒	☐	☐	☐
3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☐	☒	☐	☐
3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?	☐	☒	☐	☐
3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?	☐	☒	☒	☐
3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty?	☐	☒	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 3.2: Hypotézy byly jasně zformulovány.

Bod 3.3: Cíl byl naplněn, avšak s určitými výhradami (viz níže).

Bod 3.4: Teoretická část je mírně chaotická, ale obsahuje velkou řadu konceptů. Bohužel některé z nich autorka v praktické části vůbec nevyužila (např. investiční pozice). Některé části jsou nepřesné – viz níže.

Bod 3.5: Praktická část se skládá převážně z vlastního popisu trendů a překladů zdrojů z OECD. Oceňuji zahrnutí SWOT analýzy, přestože nevím, na kolik je v případě takto agregovaných ukazatelů vhodná.

Bod 3.6: Vlastní přidanou hodnotu vidím v syntéze pramenů (avšak převážně z OECD) a zejména ve SWOT analýze. Autorka zkoumá řadu ukazatelů, avšak spíše je popisuje, nevysvětluje. Vysvětlující analýzy jsou čerpány z OECD a evidentně nejde o vlastní text, většina je pouze překlad.

Popř. ostatní:

Požadovaný rozsah práce byl splněn.

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

Bod 3.1 – Práce analyzuje celou řadu makroekonomických ukazatelů a jejich vývoj. Jak již bylo zmíněno, bohužel chybí větší heterogenita zdrojů. Ve zkoumaných makroekonomických ukazatelích mi také chybí daňová problematika.

Str. 22-24 – Byla použita zastaralá struktura (tzn. i pojmy a dělení) platební bilance. V roce 2013/2014 byl implementován novější systém vykazování platební bilance (BMP6) a obsahuje některé podstatné rozdíly. Bilance výnosů a transferů se již neužívá a došlo ke změně vyrovnávacích položek. Devizové rezervy (rezervní aktiva) nyní patří pod finanční účet a jejich změna se již neúčtuje opačným znaménkem.

Str 29-30 – Nerozumím tomu, proč kvantitativní uvolňování dostalo stejnou úroveň subkapitoly jako část 2.3.4.1. Klasická měnová politika. Nejsem si jistý, zdali autorka těmto pojmům dostatečně rozumí. Kvantitativní uvolňování je „klasickou“ (expanzivní) měnovou politikou, avšak za použití nestandardních nástrojů, v nestandardním rozsahu. Chybí mi rovněž podrobnější zmínka o cílování inflace, resp. rozdílu v transmisním mechanismu.

Str. 44 dále – Autorka mohla využít i jiné veličiny změn cenové hladiny (PPI, deflátor). Jako zdroj dat je využita pouze databáze OECD, zde se to projevuje – chybí srovnatelná časová řada inflace pro Finsko. Eurostat tyto údaje má. Podobná věc nastala i v případě nezaměstnanosti (str. 55 dále). V nejhorším případě se dala využít i data z národních statistických úřadů.

Str. 62 – „Reakce fiskální politiky na recesi byla značná, přestože dánské automatické stabilizátory jsou jedny z největších v OECD, což snižuje potřebu diskreční politiky vůči zemím s menšími automatickými stabilizátory.“ V práci jsem nenašel žádný důkaz, podklad tohoto tvrzení, či teoretické vymezení.

Dále mám velké výhrady k části 3.4, kde je zřejmé, že autorka čerpá z jiné diplomové práce (Šolcová 2014) a bohužel opakuje stejné chyby. Autorka využívá časové řady na základě běžných cen, což není nejvhodnější. Str 78 – „...přičemž index determinace R2 udává, kolik procent variability lze vysvětlit variabilitou času.“ To je nesprávné tvrzení, koeficient determinace udává, kolik procent variability je vysvětleno na základě dané regresní rovnice (modelu), autorka v ní má kromě času/trendu i konstantu. Dále v textu už je to interpretováno správně.

Samotná lineární regrese není pro dané predikce příliš vhodná. Dále jsou nesprávně interpretovány její výsledky, resp. koeficienty pro proměnnou trendu/času (x). Koeficient pro x neuvádí, že o takovou hodnotu průměrně roste HDP! Takto lineárně roste trend, který lze připodobnit k potenciálnímu produktu (i když v případě lineární regrese je to velmi problematické). Abyste dostala průměrný růst, musela byste udělat prostý průměr (a geometrický průměr v případě relativních změn). Rovněž predikce pro roky 2017 a 2018 se

mi nezdají správně spočítané (viditelné je to u Švédska a Finska), nemyslím si, že na základě lineárního trendu může model predikovat takové rozdíly pro 2 budoucí hodnoty. Sám jsem si to zkusil i Švédska pomocí stejné funkce v excelu a vyšlo mi to jinak. Napadá mě, že autorka mohla pro každý roční odhad použít jinak dlouhou časovou řadu. Autorka svoje predikce nepodpořila ničím faktickým, to je zmíněno až u predikci OECD. Takových chyb se často dopouští ekonometři a přidaná hodnota jejich práce se tak snižuje.

4. Hodnocení formy a stylu práce:

4.1 Jaká je formální úprava práce?	☒	☐	☐	☐
4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?	☐	☒	☒	☐
4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?	☐	☒	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 4.2: Citace jsou v určitých úsecích nedostatečné (od str. 59). Autorka cituje, avšak až v posledním odstavci, přičemž je velmi pravděpodobné, že celá sekce je pouze překlad jednoho zdroje (OECD). Je vhodnější citovat každý odstavec, jinak je to zavádějící. Autorka rovněž nevyužívá slovo *tamtéž*, např. na straně 5 má uvedeny 4 totožné citace pod sebou.

Popř. ostatní:

Bod 4.3 – Autorka v zásadě využívá správnou terminologii, avšak v některých částech zbytečně používá česko-anglické výrazy – „hdp per capita“ (str. 36, 86,..). Str. 54 – platební bilance není synonymum pro saldo běžného účtu. Platební bilance nabízí i řadu jiných kumulativních sald vhodných pro analýzu.

5. Celkové hodnocení (Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.):

Práce splňuje požadavky pro diplomovou práci. Nicméně, autorka čerpá zejména z OECD a podstatná část textu analýz (od str. 59) je pouze překladem dokumentů této organizace. Na druhé straně je použito mnoho ručně zpracovaných dat/ukazatelů, SWOT analýza je přínosná a formální úprava práce je rovněž velmi slušná. Postrádám vlastní hlubší zamyšlení nad danými trendy a jejich propojení s (konkrétními) uplatňovanými politikami. Vlastní kvantitativní analýza (predikce) je bohužel na nízké úrovni. Vzhledem k tomu, že se jedná o diplomovou práci, navrhuji hodnocení dobře.

6. Otázky a připomínky k obhajobě:

1. Jaké jsou podle Vás důvody tak (relativně) dobrých makroekonomických dispozic Norska ve srovnání s ostatními zkoumanými zeměmi?
2. Co je možným důvodem tak velkého propadu (největšího ze zkoumaných zemí) v HDP u Finska v roce 2009?

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

3. Jaký je podle Vás výhled pro tyto ekonomiky do budoucna? Není jejich sociální stát příliš přebujelý? Jak tomu bylo v minulosti?

Navržená známka: dobře

Datum: 1.9. 2017

.....
Podpis oponenta práce

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.

Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.